

ÎNCHEIERE

02 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Anatolie Țurcan

examinând conflictul negativ de competență dintre Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și Judecătoria Cahul, sediul Central,

la examinarea cauzei de contencios administrativ la acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Dias-Expedit” împotriva Biroului Vamal Sud și Serviciului Vamal cu privire la contestarea actelor administrative,

c o n s t a t ă:

La 16 martie 2022 SRL „Dias-Expedit” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Sud și Serviciului Vamal, prin care a solicitat anularea procesului-verbal nr. 20/2 din 06 decembrie 2021 și deciziei nr. 237 din 20 decembrie 2021 ale Biroului Vamal Sud și anularea deciziei nr. 28/11-2070 din 11 februarie 2022 a Serviciului Vamal emisă pe marginea cererii prealabile.

Prin încheierea din 18 martie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, prezenta cauză a fost transmisă pentru examinare la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 10 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a suspendat acțiunea în contencios administrativ înaintată de către SRL „Dias-Expedit” împotriva Biroului Vamal Sud și Serviciului Vamal cu privire la contestarea actelor administrative. S-a transmis dosarul Curții Supreme de Justiție în vederea soluționării conflictului negativ de competență.

Pentru a dispune astfel, judecătorul a reținut că, activitatea administrativă în speță a fost efectuată de către Biroul Vamal Sud, autoritate publică care se află în raza teritorială a Judecătoriei Cahul și care este competentă, în opinia judecătorului, să examineze prezenta acțiune.

Studiind materialele cauzei, Completul Curții Supreme de Justiție reține că, competență de a examina acțiunea de contencios administrativ inițiată de către SRL „Dias-Expedit” împotriva Biroului Vamal Sud și Serviciului Vamal cu privire la contestarea actelor administrative este Judecătoria Cahul, sediul Central, unde urmează a fi remisă, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 200 alin. (3) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel, ori dintre două curți de apel se judecă de către Curtea Supremă de Justiție.

Instanța competentă să judece conflictul de competență soluționează, fără citarea participanților la proces, conflictul dintre instanțe printr-o încheiere, care nu se supune nici unei căi de atac.

La caz, se reține că, SRL „Dias-Expedit” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Sud și Serviciului Vamal privind anularea procesului-verbal nr. 20/2 din 06 decembrie 2021 și deciziei nr. 237 din 20 decembrie 2021 ale și anularea deciziei nr. 28/11-2070 din 11 februarie 2022 a emisă pe marginea cererii prealabile.

Completul Curții Supreme de Justiție observă că solicitarea reclamantului este îndreptată împotriva Biroului Vamal Sud și a Serviciului Vamal.

În conformitate cu art. 196 din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică care a desfășurat activitatea administrativă contestată, dacă legea nu prevede altfel. Dacă la o procedură de contencios administrativ participă mai multe autorități publice, acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică pârâtă.

Conform art. 5 alin. (2) din Legea nr. 302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal, din Serviciul Vamal fac parte: a) aparatul central; b) birourile vamale, aflate în subordinea aparatului central; c) posturile vamale, ca subdiviziuni teritoriale, aflate în subordinea birourilor vamale. Serviciul Vamal este persoană juridică de drept public, care dispune de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de cont trezorerial și este finanțat de la bugetul de stat.

Potrivit art. 9 din Codul vamal, activitatea vamală este desfășurată de organele vamale. (2) Organele vamale sunt organe de drept care constituie un sistem unic al Serviciului Vamal, format din aparatul central al Serviciului Vamal și subdiviziunile teritoriale, alcătuite din birouri vamale și posturi vamale. Statutul, funcțiile și competența Serviciului Vamal sunt determinate de prezentul cod și de Guvern. Unitățile subordonate (birourile vamale și posturile vamale) sunt create, reorganizate și lichidate de către Serviciul Vamal.

În conformitate cu prevederile art. 7 Cod administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Regimul de putere publică este reglementat, la rândul său, de art. 8 al aceluiași act normativ și reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

Din interpretarea coroborată a normelor expuse supra, rezultă indubitabil calitatea de autoritate publică în sensul legii a Serviciului Vamal, cu obligații și

drepturi depline în exercitarea atribuțiilor sale în regim de putere publică în scopul realizării interesului public ce vizează satisfacerea necesităților sociale rezultate din implementarea politicii vamale, și asigurarea securității economice a statului, în limita competențelor sale.

Activitatea birourilor vamale, care sunt organe vamale în sensul art. 9 alin. (2) Cod vamal, de asemenea se desfășoară exclusiv în baza legii și pentru executarea legii, în conformitate cu principiile legalității, imparțialității, nediscriminării, profesionalismului, independenței, integrității, transparenței, obiectivității, eficienței, loialității și responsabilității și toate rigorile impuse procedurii administrative, având în competența sa inclusiv atribuții de examinare a petițiilor, cererilor, plângerilor, proceselor contravenționale etc., la nivelul unităților administrativ-teritoriale. În exercitarea acestora, birourile vamale colaborează cu societatea civilă, asigurând accesul la informațiile oficiale, cu excepția celor cu accesibilitate limitată, publicarea pe pagina sa web oficială a informațiilor cu caracter public și transparența procesului decizional, în modul stabilit de legislație.

Deși prin Legea nr. 257 din 16 decembrie 2020 cu privire la modificarea unor acte normative a fost modificat art. 5 din Legea nr. 302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal, excluzându-se la alin. (2), litera b), textul „cu personalitate juridică”, birourile vamale reprezintă în continuare organe de drept care își desfășoară activitatea ca subdiviziuni teritoriale, inclusiv cea administrativă, iau decizii ce produc efecte juridice și răspund conform legii pentru acestea.

Birourile vamale exercită activitate administrativă la nivel de unități administrativ-teritoriale, ce este supusă controlului judecătoresc de către instanțele judecătorești din aceleași unități administrativ-teritoriale, adică în limita razei teritoriale în care organul vamal a desfășurat procedura administrativă propriu-zisă, în sensul art. 6 Cod administrativ.

Mai mult, prin ordinul nr. 199-0 din 30 iunie 2021 al directorului Serviciului Vamal a fost delegat conducerii birourilor vamale dreptul la semnătură a actelor juridice, precum și întru asigurarea executării sarcinilor și atribuțiilor stabilite în Regulamentele privind organizarea și funcționarea birourilor vamale.

Conform pct. 3 din Anexa la ordinul nr. 199-0 din 30 iunie 2021 al directorului Serviciului Vamal, conducerea birourilor vamale a fost împuternicită să semneze actele necesare procedurii juridice, inclusiv: procurile de reprezentare la instanțele de judecată și în fața altor instituții din domeniul public/privat și organe de drept; referințele, pledoariile, cererile, demersurile, cererile de apel și cele de recurs, contestațiile, cererile de intentare a procedurii de insolvență, cererile de validare a creanțelor, cererile de chemare în judecată.

Distinct de aceste specificări, în speță se constată că procedura administrativă a fost executată și emis actul administrativ contestat de către Biroul Vamal Sud, fapt ce confirmă că acesta activează în regim de autoritate publică.

Drept urmare, competență de a examina cauza dată este instanța în a cărei rază teritorială își are sediul Biroul Vamal.

Respectiv, Completul Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței Judecătoriei Cahul, sediul Central la examinarea prezentei cauze de contencios administrativ.

Or, conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

În conformitate cu prevederile art. 193, 200 alin. (3), (4) și art. 230 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se constată competența Judecătoriei Cahul, sediul Central, pentru examinarea cauzei de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Dias-Expedit” împotriva Biroului Vamal Sud și Serviciului Vamal cu privire la contestarea actelor administrative.

Cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Dias-Expedit” împotriva Biroului Vamal Sud și Serviciului Vamal cu privire la contestarea actelor administrative, se remite Judecătoriei Cahul, sediul Central pentru examinare în fond conform competenței.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Ana Țurcan